

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nr. 33.

**A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.**

*Költ Bétsben Ke den Octobernek 22-ik napján,
1799-ik esztendő en.*

Béts.

Cs. Királyi Kamerarius, Valóságos Titok Tanácsos, a' Sz. Ilván' Rendjének Komendátora, N. Szepes Vármegyének Fő Ispánya, Magyar Országai K. Fő Kamarás, Királyi Udvari Vice Cancellarius, *Keresztstszeghi Gróf Csaky Josef* Ur ő Excellentiája, e' folyó Oktobernek 18-dikánn dél előtti 11 orakór, életének 56 dik esztendejében, tartós betegsége után, minekutánna utoljára a' szent Sacramentomokkal élt vólna, az Urban boldogul ki-mult e' világból.

Cs. Királyi Kamerarius, Status és Gubernium' béli, Valóságos Belső Titok Tanácsos, az Er-
K k

délyi Nagy Fejedelemség béli Statusok' és Rendek' Præsidenste, és ugyan ezen Fejedelemség béli Királyi Fő Pohárnok, Magyar Gyerő Manolloori L. Báro, Gróf *Kemény Barkas* Ur ó Excellen-tziája, a' Sz. István' Apolloli Királyi Rendjének Komandátori Kerefztjével tizteltegett-meg Felséges Urunktól.

Hadi Történetek.

Arról á' közelébbi Ujjságunkban ki-adott 7-ik Oktoberi *Schafhausen* mellett folyt hadi történet-ről, a' Bétsi fő hadi Cancellária is adott ki már az Udvari Ujjságban egy tudósítást, ilyen ki fe-
jezések Cluj — Central University Library Cluj

„Az ellenség 6-dikban, a' *Bäffingeni* hidat fedő fántzokat, és a' Gen. Lieutenánt *Korsakow*' vezérlése alatt lévő *Orosz* sergek' fekvését recognoscerozta. Ezen Generális, 7-dikben maga megtámadta az ellenséget, és őtet a' *Trüllikon*' hegyeiről, nagy vesztéssel le nyomta: hanem, minthogy az ellenség minden felőlről segítséget gyűlytött magához, Gen. *Korsakow*, ismét a' hid' fántzai közzé a' maga előbbeni helyére kéntelenített vizzfá szállani.

„Az ellenség az után, nagy hev-össéggel reá rohant két versben a' *Trüllikon*' hegyiről a' hid' fántzaira, hanem mindeokór vizfá veretett, és valami 1500 emberekből, sok fogjokból, és egy el-vesztett haubitzból álló kár-vallása után, ismét *Trüllikon*' hegyire szállott vizfá.“

A' többi hadi tudósítások, melyek az Udvari ujjságban ki-adattak, így fejezik ki az ujjabb környülállásokat: — „

„Mint Gen. *Melas* (Olofz országból) írja, az ellenség 9 dikben reggel, *Piemontban Cuneo* vidékeinn a' mi szélső posztjainkra több helyekenn reájok ütött, és a' *Margaritta*'s-*Busca*' környé-

keinn állott posztjaikat, már valósággal meg is hátráta volt; hanem minekutánna, három Batalionjaink, a' *Lobkovitz'* Drágonyos Regimentjével együtt a' Gen. *Gottesheim'* segitségére Marozzó felé elő rukkoltanak volna; az ellenség mindenütt vizsgálza nyomattatott, és teregeink ismét az ő előbb el hagyott posztjaikra szánván olyan módon rendeltetettek-el, hogy ha az ellenség ujjantoni próbákat találna tenni, vele hánha őson szembe szállhassanak: — „A' miéink közül Izámos tsoportok küldöztetnek széljel a' hegyek-re, hogy az ellenségnek ottani mozgásaitk izemlőgyre vegyék.,,

A' *Károly Kir. Fő Hertzeg'* fő hadi szállásáról *Donaufjehingenn*ben ezen hónap 8-dikán indítatott az a' hír-adás ide, hogy az ellenség 4-dikben sok helyekenn kereftül tsapott a' *Kénusonn. Sandhofen* mellett a' *H. Schwarzenberg'* szélső posztjai között, egy Ulánusokból álló Pí-kétet meg támadott; mindenik Fél fogott el néhány embereket a' másiktól; mely után tsak hamarismét el-távozott az ellenség. — „*Selz* környékéről is akart egy ellenséges tsoport e'féle ki-tsapást tenni; de nem érhette-el tzielját.

„*Kéhl* mellől Gen. *Mcerveld* ellen nyomúlt elő egy Izámos Frantzia tsoport, és ötet előbb-ször vizsgálza is nyomta; hanem az után tsak hamar ez a' Izámos ellenséges tsoport is egélz a' tanzókig hátra nyomtatott, mely a' kalmatossággal a' *Blankenfein'* Huszarjival Hadnagy *Rádovánjky*, és a' *Gradiskai* Hátárnokok között Hadnagy *Mathony*; mutaták ki meg külömböztetve magokat.,,

Egyéb Hadi Tudósítás.

A' *Ménus* és *Nidda* mellől: — „

„A' Frantziák a' folyó hónapnak 4 dikénn *Mainz* várossából és a' hozzá tartozó *Cayei* u-

vü erőffégből, a' hól egy idő ólta erőffen meg nevededett a' számok, az éjjeli setétség és nagy köd által fedeztetvén. ki-tsaptanak, és a' *Ménus* jobb partjain (Höchl felé; a' *Niddának* a' *Ménus*ba való szakadásáual) a' *Moguntzai* Valasztó Fejedelmi, *Insurgens*, és vélek egyesülve lévő Cs. Királyi fegyveres seregeket, meg-támadtak. Ezek a' fegyveres csoportok, leg vitézebbül ellent állottanak az ellenségnek, hanem végezetre, a' mind lovasságára, mind gyalogjaira, mind pedig nevezetesen ágyuzóira nézve fokkal nagyobb erejü ellenség előtt hátat adni kéntelenítették; a' mely után az ellenséges sereg, *Hadersheim* mellett erőffitette meg magát. Az után több legítsege is érkezvén meg, noha néhány ízben vízfizta nyomatott, és noha minden lépés földet tsatázással kéntelenítettett el-foglalni, tsak ugyan elő nyomult ő nagy tusakodással *Sindlingen*hez és *Höchl*hez. Itt meg-állapodni akartanak a' Császáriak, melyhez-képpett minden igyekezettel meg-gátolni iparkodtak az ellenségnek a' *Nidda* vizénn való által-jövetelét; a' hidát el-hányták, és a' viz bal partját ágyukkal rakták-meg. Hanem, az ellenségnek az ő igen nagy ereje, egy sok ideig tartott vakmerő tsatázás után, ismét hasznára volt; számos ágyui által, a' Német ágyuknak egy részét él-lövöldözte, és az után nagy sebességgel egy hidat tsinálván, a' nagy ágyuzás' védelme alatt keresztül jött a' *Niddán*. Most már tovább is elő kezdett nyomulni, és azt a' hid' lántzait, a' melyeket a' Németek *Frankfurt* várossánn állól kész-tettek volt, el foglalni iparkodott. A' Németek itt is néhány ízben vízfizta verték nagy bátorsággal a' rohanó fokaságot: és oda nem hagyták mind addig a' lántzokat, valameddig a' Frantziák, a' nehezebb ágyukat elő nem vontatták. a' melyek által a' miénknek további ellentállásokat egészfzen lehetelenné tették. Most már *Frankfurt*ba is min-

den vélekedés ellen bényomulván az ellenség, azt lehetett gyanítani, hogy a *Frankfurt* és *Saxenhausen* között lévő állóhidann a *Ménus* bal partjára által megyen, és ez tzerént ott a Németeknek hitox megékerül: hanem a miéink részéről egy fegyveres csopordendeltetvén ágyukkal *Saxenhausen* melle, ez által el tartóztatódott az ellenség az általmenetelnék megprobálásától. A miéinknek hadiállásások tsakugyan, *Niederradból* által tétetett *Hieusenflamma*; mely után a Frantziák is *Frankfurtból* ki-takarodtak, és *Bockenheim* felé vették útjokat. A miéink továbbá, *Seligenstadt*nál szállottak-meg, a hol eleinten feküdtenek volt. —

„Ha izintén 4-dikben és 5-dikben egész az éjjtzakának el-következéséig folytak is a heves tsatázások, tsak ugyan kevés embert, ágyut pedig egyet sem vezttettek a Németek. A bátor Nemet Insurgensség, vetélkedve vitézkedett a Cs. Királyi, és Választó Fejedelmi katonasággal a nagyobb számu ellenségnek tartóztatásában: most már ismét minden felöll omianak ölzíze a vidék beli Insurgens lakosok, hogy a köz védelemre magokat a többiekhez tsatólják; és a *Ménus*-nak mind két partjai keményen meg-eröflittettek.

Stockachból, Okt. 11-dikénn: — „

„Károly Királyi Fő Hertzeg, ismét vizszá érkezett *Donauschingen*be a maga fő hadi szállására; melyhez képpelt nem folytatta útját *Schafhausen*nél feljebb *Graubundia* felé a hadi lineának bérjárásában. Az ő Fő Hertzegsége tábora *Donauschingen* mellett két felöll, igen jól fekszik. Gen. H. Suwarow, a maga 1-ső Oktobéri tsatázásai után, *Graubundia* felé kezdette nyomulását venni. A seregek fekvésében, közönségesen vétettette, fontos helyhezttödések látatnak munkába-vétette lenni. A Frantziák

Konstantztól fogva Búsel tájáig, a' Réusonn elrontó ták a' lidakat. A' 8-dikban tovább folytatott tsatazások után, minekutánna az Oroszok a' Paradieshál volt h d-fán zaiból a' Réus' jobb partjára által költöztenek volna, minden képpen ip rkodott egy Frantzia csoport Schafhausen várossában meg félskelni magát; de nem érhettelel tzeljat, és az Oroszok most is a' városban, a' Frantziák pedig Feuerthalen nevű külső-városban vagynak.“

Vagy két *Konstantziai* és *Schafhauseni* leveleket olvasunk, a' melyek igen magasztalják mind a' Princz Cande' Légionának, mind pedig a' vélek együtt Orosz országból ide u azott Gen. Bauer' (*Bawr'*) Huzár Regimentjének, Okt. 8-dikán ezen városok mellett ki mutatott vitéz magok-viselejeket. Az említett levelek ezek: —

A' *Schafhauseni* táborból, Okt. 8-dikán — „
 „Mi ma (i. i. a' *Condeistáknak* egy része) egész nap' verekedtünk az ellenséggel, a' nélkül, hogy egyik is meg-hatrálta-hatta volna a' másikat. Reggeli 10 orakór oly lármáson meg-támadtattak szélső posztujaink, hogy magokat kéntelenek voltak *Konstantz* várossához vonni. Háromszor foglaltak-el a' Frantziák a' várost, és háromszor veretettek ki belőle. Mind két Fél szokatlan vitézséggel verekedett. Egy *Bourbon* Regimentje béli *Fahnen-Kadét*, kézebb volt a' Réusba fuladoi, hogy sem a' zászlót az ellenség' kezébe hagyni. Egy ugyan azon Regiment béli Strázsamerter, az ellenség' hadi rendjéből ragadott ki egy Frantzia zászlót. Gen. *Desalze*, a' vezére ennek a' Regimentnek, ennek a' Frontja előtt esett-el. Az Oberstiere *Paubarel*, az egyik karját el-vezettette. A' *Hohenlohe'* (*Emigrans*) Regimentje is el-vezettette *Feret* nevű Oberstlieutenántját. Nékünk (*Condeistáknak*) kevés számu embereink

effek-el, 100-zan sebesedtek-meg; tsak 200 Nemes Jägerjeink, két izben kergették-ki *Konstántz*-ból a' *Frantziákat*. A' Gen. *Bauer*' Hufzárjai, tsuda vitezséget követtek-el,,

Konstántz, Oktob. 8-dikánn: — „

„Ma terhes napunk volt. A' *Frantziák*, a' Gen. *Bawr*' Cs. Orosz Hufzár Regimentjinek szél-ső polztjait *Gottliben* mellett meg-támadták. Gen. *Bawr*' a' jobb, és Princz *Enghien* a' bal szárnyat vezérelte. Eleinten mindenütt vízfza veretett az ellenség, hanem segítségé érkeztvén, bal szárnyunkat vízfza nyomta a' városba. Gen. *Bawr*' a' Regimentje béli Swadronokkal és egy más Orosz Regimenttel együtt egéltizen el-vá-godott volt ugyan eleinten a' többektől: de nem tsak hogy ki-vágta le-irhatatlan bátorsággal magát, hanem az után a' városba is bé-rohanván, azt az ellenségtől el-foglalta, és a' hiddal együtt mind addig el-foglalva meg tartotta, a' mig feregeinek *Petershausen* felé való által takarodását fedezte.“

Freiburg, Okt. 7-dikénn: — „

„*Altbreisach*-ból is tettek 4-dikben a' *Frantziák* egy ki-tsapást a' *Rénus* bal partján. *Irringen* nevü *Badeni* Markgrófi faluba 1000 gyalog és 500 lovas, bé nyomulván, prédált ott; az után *Gundlingen* és *Mördingen* felé vette magát: hanem a' *Ferdinánd* Hufzárok és valami gyalogok, meg-támadván az ellenséget, ötet *Altbreisach*-hoz vízfza nyomták, és meg-mentették a' nevezett falukat.

„Mára virradó éjjel is azt tselekedte az ellenség *Rottweil* nevü faluval, a' mit 4-dikben *Irringen*-nel tselekedett. Eleséget ragadozott öszfe, és szekerekre rakván, *Altbreisach* felé útnak indította; hanem bé érték ötet az *Aullriaiak*, és foly köztök a' viaskodás.,,

* * *

Az a' hires *Lavater* Zürichben, éppen azon este, a' melyen a' Frantziák oda ujjanton bé mentenek, egy utzánn menvén, valami részeg Helvétus katonától, a' kivel egy Frantzia Volontér is volt, meg-szollittatott, hogy néki adjon pénzt. *Lavater* adott is néki valami kis pénzt, hanem a' katonának több kellett volna; ugy nevezett lázsis-thallért kívánt egyénesen: melyet néki a' tisztes öreg nem adhatván, tölle halálos lövéft kapott. A' gölyobis a'-honyaja alatt ment el: hanem, fzerentsére, mint az orvosok találták, egy két foknyi távolságra a' halálos ponttól, melyhez képest meg remellik életben való meg-maradását.

* * *

Hollandiából: — „

„Az innét jött hadi tudósításokat mind leírni, sokaságok miatt lehetetlen, és egy formaságok miatt szükségtelen is volna. A' Frantzia és Hollándus seregeknek néhány napok óta az ő hátok megett ízepléltető készülletekből azt lehetett észre venni, hogy nagy történetek organizalodnak körülettek. *Amsterdamot* nagy izorgalmatossággal erőffitették; a' *Poldert* és némely más környékeket, víz alá vettek, 's-több e' félek. — Mind ezek az jelentették, a' mitőlök, a' mint Okt. 2-dika meg-mutatta nem ok nélkül előre tartottak a' Republikánusok. Oktob. 2-dikánn t. i. a' Frantzia és Hollándus seregek, az ő *Alkmaar* előtt addig meg-tartott egész lineájokat, a' nagy tengertől fogva egész a' *Zuider-See* tengerig, oda hagyni kéntelenítették. Az egyesült *Anglus* és *Orosz* tábor *Alkmaarba* Okt. 2-dikánn bé-szállott, a' Frantzia és Hollándus tábornak pedig, bal szárnya *Beverwickbe*, és a' jobb szárnya *Purmerendbe*, házták hátra a' magok fő hadi szállásokat,

Ennyiből áll az *Északi Hollándiát* illető, száma nélkül való, fok tudósításoknak rövid summájok: hanem ide nyomtattatunk közülöz vagy ketőt egélfízen is:

Hága, Oktob. 5 dikénn — „

„A' két ellenséges seregeknek Sept. 19-dikétől fogva tartó tsendellégek, Okt. 2-dikánn félbe szakasztódott. Az *Angló-Ruffus* seregek a' mi bal szárnyunkra és derekunkra reggeli 7 orakor reá ütöttek; lineánknak megtámadtatasa *Warmenhuisentől* fogva *Campnál* végződött; az ellenség szerentsés volt annyiban, hogy a' miénk hátrálására kénytelenül visszavonultak, és a' vesztese is mind nekik nagyobb volt, mint Sept. 19-dikénn és 19-dikénn. A' mostani vesztes mindenik részről, némelyek szerint 5—6 ezer emberre, mások szerint 6—7 ezerre men'. Ugy láttatik, hogy az Anglusok plánuma most is az volt, a' melynek elérésére, Sept. 19-dikénn is törekedtenek volt, u. m. hogy a' Frantzia és Hollándus tábor' jobb szárnyának a' tenger felől háta megé kerülhessenek. Ezen tzeljokhoz képeest, táborunk' derekára csak tettetésből ütöttek reá, a' hova Gen. *Brüne* elküldeni kéntelenített seregének egy részét. Nagy számú Anglus és Orosz csoportok azonközben, a' tenger partjánál *Egmonthoz*, és *Alkmaar'* irányához haladtanak; ugyan itt, a' bal szárnyunk' frontjára is reá ütött ugyan ezen időben az ellenséges tábornak hátra levő része; a' melynek következése az lett, hogy mivel szelső posztjainkat *Warmenhuisen* és *Camp* mellett még reggel már el hagyni kéntelenítettünk volt, dél után lineánknak főbb szánzait is oda kellett hagynunk, melyel dél-utáni 5 órára az ágyuk' tüzelése is el tsendesedett. —

„Oktob. 3-dikára virradó éjjel minden gond arra fordított részünkről, hogy a' hátrálás fe-

deztessék és jó renddel essék-meg. Gondolatott hogy 3-dikban ismét tsatázás fogna lenni, de nem történt úgy. Gen. *Brüne* az egész lineához rendelést küldött, hogy az, mindenütt vonnya vizsgálza magát *Éjzaki* Hollandiának Déli környékeire, melyhez képpelt az ő hadi szállása *Beewerwick*ban az *Ye* mellett vagyon; és az ő izéllő posztjai *Alkmaar* megett két óra távolságra állanak. A' mi a' tábor' jobb szárnyát illeti, az, ebben a' tsatában majd meg sem támodtatott, és helyben maradott volt, *Pancras*, *Brock*, és *Oudcarpel* mellett: hanem a' bal szárnyának és a' centrumnak vizsgálza-hátrálása miatt, ennek is oda kellett a' maga lineáját az után hagyni, a' mint is hogy fő hadi állásá *Central Binnenside*ben a *Zuiden-See*hez 2 óra távolságra vagyon. Egyéb aránt leg jobb renddel esett hátrálásunk, ágyúinkat és bázisainkat, megtartottuk. Remeljük, hogy ségtségünk érkezvén, ismét vizsgálza vizsgáljuk fekvésünket. *Alkmaar* azönközben el-foglaltatott az Anglusok által. —

„Ezen 2-dik Októberi tsatában különösön a' Frantziák szenvedtek. Különösön ezek ellen nyomult volt az ellenség. A' tsatázás rettenetes volt. Az úgy nevezett *Hegy-Skottusok*, különös felhevesüléssel viaskodtak. Ezek hidásokra ültek, és úgy ütöttek a' ki-botsátott ár.vizekean keresztül a' Frantziák' szárnyai megé. Déli 1 óra-tályban tsendesült volt egy kicsit a' viaskodás, hanem 2-kór, kettözött méreggel kezdődött ismét el, és éltvigtartott. Frantzia Gen. *la Maison*, és Brigada-vezér *Mercier*, meg sebessülve *Harlembe* hozattak a' tsatázó helyről, &c.,

Hogy fok szalmázást ide öfzsze ne halmozzunk, ide nyomtattatjuk a' *Hírdőan*, magoktól a' Hollandusoktól ezen történetről ki-adatott officialis tudositást, a' melyből ki-tettzik, hogy ezen 2-dik Októberi tsatázással ők magok sem ditsekesznek: — „

„A' Fő hadi-szállásról *Beerwick*ből, Okt. 3-dikán; Brigaderos-Generál *Rofstollant*, a' „Hollandiai Hadi Miniszterhez: — „

„A' tegnapi naponak nagy foglalatosságai lehetlenné tették volt hogy nektek irhassák. A' mi bal szárnyunk és közép-pontunk, reggeli 7 orakor, kétzerente nagyobb ellenséges sereg által meg támadtatott. Tsoportjaink, fekvéseiknek megtartása által, majd egész nap tartoztatták őket. Az ellenségnek számos volta meg engedte néki, hogy a' tenger mellett egy számos tsoportot, ágyus hajóinak védelmezése alatt, egész *Egmond'* tájjaig el-küldhesse. —

Az éjszaka, még itt *Egmond*nál és *Bergen*-nél következő tsoportunk, a' fő vezérünk ma reggel, ki is ujjantoni meg-támodtatást gyanított, nem tartotta tanátsosnak el-fárodott népével a' nagy számú ellenséget bé-várni, melyhez képest hátrálást parantsolt, a' mely jó renddel meg is esett. — „Molt már ebben a' szempillantásban ujjabb ki-rendelt helyeikenn állanak tsoportjaink, és a' meg támodtatástól nem lehet tartani. — (Az itt alább következő 7 dik Oktoberi *Hága*i levél szerént azonközben tsak ugyan lehetett tartani.) — &c. — „

„*Rofstollant*.

* * *

Hága Okt. 7-dikénn: — „

„Tegnap reggeli 7 orakor ujjanton meg-támodták az Angló Russusok, a' Batavo-Frantziáknak egész lineájokat. A' tsatázás estveli 8 oráig tartott; hogy végződött, nem tudatik valósággal. Némely elő-hirek szerént, ingadozó volt a' nyérés' fontja; és mind két Fél meg-tartotta helyét. Lord *Chatam*, *Pitt* Miniszternek egy atyafia, mint mondják, a' torkánál sebet kapott.“ — (Ez az a' tudósítás, a' mely ellene mond a' feljebb elő

hozott Hollandus officiális tudositásnak, leg alább annyiban, a' melyben azt erősitette a' Frantzia Gen. Stáb' vezérje *Rostollant*, hogy ök a' 2-dik Oktoberi tsata után oly fekvésre hátráltak, a' hol nem tarthatnak a' meg-támodtatástól.)

Most már az is terhesiti a' Hollandiai Respublikánusok' állapotját, hogy *Frisia* tartományának partjainál is egy izámos Anglus hajós csoport jelenvén meg, ez is ki-tett *Lemmer*hez egy fegyveres csoportot. — Okt. 2 dikánn, már *Geldria* tartományában is felkeretett volt *Harderwick* az *Oránisták* által. — A' Patrióták nagy szorgalommal a' Czakra Kezdetek *Waarde*n felé a' battéria-képzítésekhez.

Anglia

Folytatása az utóbbi Ujjságunkban félbe szakadott Királyi belzédnek, melyel Sept. 24-dikénn a' Parlamentom' üléseit ki-nyitotta: — „

„*Alsó Ház béli Uraim!*

„Azok a' nagy adományok, melyeket nékem az utóbbi Parlamentális ülések' alkalmas-ságával határoztatok, még a' mi mostani széles ki-terjedő hadi munkáinkra is a' folyó elzendőnek végéig elégségesek léznek: hanem, hogy hosszabban tartó nyugodalmat szerezhessék néktek, ajánlom az előre való gondoskodást azon költségek iránt, a' melyek a' jövő elzendőnek elejénn izükségesek fognak lenni. —

„*Mylordok és Alsó Ház béli Uraim!*”

„Ajánlásotokkal meg-egyezőlög, elibe terjeszttem az *Irlándiai* Parlamentomnak a' ti gon-

dolkodásokat Irlándiának Angliával való egyefittetődése felől: és azzal a' bizodalommal vagyok, hogy az ott való Parlamentomnak hajlandósága, a' tiétekkel meg fog egyezni, &c. "

* * *

A' 27 dik Septemberi *Londoni* Udvari Ujj-ságban, a' Hollándiában lévő *Orosz* és *Anglus* seregek' fő Kapitányának *York* Hertzegnek, az *Eszaki Hollándiában Bergen* nevü falu mellett történt 19-dik Septemberi véres tsatáról szolló tudósítása, éppen a' Parlamentom' üléseinek kinyitódása előtt este érkezvén meg *Londonba*, a' már kétszer volt *Királyi* *Berzseben* is némü némü változáft okozott némely ki-fejezésekre nézve. Egyéb aránt ugy láttfzik, hogy közönségesen vétetve, a' Státus' nagy szükségének alkalmatosságával, a' Ministerre nézve mindenkór a' leg kedvesebb történetek adják elő magokat. Egy 110 vitorláju *Jamaikai* kereskedő hajós sereg már 3 hónapoktól fogva lévén *Anglia* felé útban, éppen Sept. 19 dikénn érkezett-meg. Egy más hajós sereg is érkezett-meg ugyan tsak az *Amériikai* külömb-külobm *Anglus* szigetekből, a' mely tsak nádmézet, 250,000 mázsát hozott. Jó nádméz-szüret volt, azt mondják az idén. *Antiguában*, a' hol 12 ezer méröt vártak, 30 ezeret főztek. — A' Sept. 19 dikéről szolló *Hollándiai* tudósítása *York* Hertzegnek, summáson (mint mállunk *Bétsben* is ki-adatott), így vagon: — „

„Az ellenségnek meg-támodtatása, négy szakaszokban esett. A' vidék, és az ellenség' fekvése, sok nehezségeket okoztanak. A' *Gen. Hermann'* szakaszsa, hihetetlen vitézséggel elő nyomult, és *Bergent* el-foglalta. Hanem az *Orosz* seregek nem tartották-meg azt a' rendet, a' mely szükséges lett volna arra, hogy a' már meg-nyert

hasznok meg-tartathassanak. *Bergennek* ismét el-
kellett hagyattatni; és *Hermann's Tcherichekoff*
General Lieutenantok el-fogattattak; az utolsó
veszedelmesen meg is sebessítetett. Minthogy
azon szakasznak, a' melyet Gen *Hermann* ve-
zérelt; utoljára már semmi munitziója nem volt;
erre nézve, vilziza huzta jó reáddel magát. A'
Gen *Pulteney's* szakasza; már *Alkmaarhoz* kö-
zél állott; Gen. *Abercrombie* pedig; *Hornba* bé-
nyomult volt. Tsak ugyan így is el-fogtak 60
tízst-keket, 3000 köz embereket; és 16 agyukkal
együtt sok munitziót hasznon vehetlenné tet-
tek. Az ellenségnek a' tsatázó mezőn fzenvedett vesz-
tése; sokkal nagyobb mint a' miénk. Az *Oro-
szok*, *Cluj Central University Library Cluj* és néma-
találtatókból álló vesztese, reá me-gyen közel
1500 emberekre. Az *Anglusok* között 133 em-
ber meg-ölettetett, 448 meg-sebessítetett; és va-
lami 49' meg nem találtatott. Még a' 35-dik
Regementünkön is, 350 emberek között vala-
m 100-zau meg-ölettetett; a' többek pedig nem ta-
láltattak, vagy sebbe estek."

Sicilia.

A' Király, egy közönléges és igen meg-illető
belszédhen köszönte-meg a' *Kalabriai* lakosoknak,
azt a' fontos szolgálatot, a' melyet ezek ő Fel-
ségéhez, a' Neápolisi Királyi birodalomnak
vilziza-hódoltatásában meg-bizonyítottanak.

Közönségesen vétetve, azt mondják, hogy
el nem mulla az Udvar hasznabbi semmi alkál-
matosság t, hogy magát azok irán a' kik hoz-
zá és a' hazához igazi szolgálatot mutatnak,
különösen ki mutatja: haem, minthogy a' Neá-
polisi Nemeseknek nagyobb része, éppen azon
idő-pontban, mikor annak legedem meg fo, ma-
tosabb lehetett volna, az Udvar irán azt a' tilz-

ia hajlandóságot, a' melyet nékiek akkor, mint jó hazafi-jobbagyoknak, tselekedettel és példadással meg-kellett volna bizonyítani, ki nem mutatták; hanem inkább a' népnek fel-lázzalítására mindent el-követtek: ehez képpelt, a' *Neapolis*ból jött leg utóbbi levelekből olvassuk, hogy a' Király ennekutánna *Sicilia* Izigetére *Pátermo* városllába fogná a' maga lak-helyét által tenni.

Nelson Admirális pedig, ki 'a Királyhoz és a' Neapolisi Királyi birodalomhoz, ily nagy Izol-gátokat mutatott, *Bronti* Hertzezségre emeltett: a' mely Hertzezséghez tartozó jölgok, 18,000 Neapolisi Dukatokat (egy Dukat 1 R. rőriónra és 50 Krasztarra izamlatva) hoz-ak bé elztendönként. A' Nápolyi Anglus Követ egy nagy brillántokkal rakott arany kardot, a' felsége, draga nyakra-válót, és hajtot kapott a' Királytól. Az ugyan ott lévő *Marquis Nizza* nevű Portugallus Követnek pedig, tulajdon kezeivel kerekítette e' nyakába ö felsége a' Sz. *Januárius*' ruháját.

* * *

Epitaphium,

quod

Sepulcrali Ducis, Et Generalis

Cristophori Piátsek

Marmoris in Perenne

Magnanimitatis Monumentum

Inscripsit

Poeta Hungarus

Josephus Török

P. R. Szom.

**De quo, tanta vides Hospes! pendere trophæa,
Magnanimo positus stat Lapis iste Viro,**

Marmore nempe sub hoc Heros jacet Ille Piátseki
 Qui, dubium est, vixit pulchrius: an cecidit?
 Cui raros, validosque dedit natura Lacerios,
 Mars animos, stimulos Gloria, forma decus.
 Jam tener Ille annos animis præit, armaque
 stringit,

Ut cito se Patriæ, Cæsaribusque probet.
 Quis numeret: bello quantos in utroque Borus-
 sos

Ad Stygios Victor iusserit ire Lacus.
 Tu quoque Luna hujus bene nosti nomen Achillis
 Verterat exigua qui Tua Castra manu.
 Vix hos Fulmineo detergit ab ense cruores:
 Mars Illum e bellis in nova bella vocat
 In Gallos ducenda cohors conceditur Ili,
 Et pretiosa magis palma legenda datur.
 Dux etiam magnas Magni spes Cæsaris implet:
 Sit licet expertus Martis utrasque vices.
 Læsus: at Invictus quoties atrocia clausit
 Prælia, vulneribus pulcher ab Ipse suis.
 Hostiles quam sæpe dolos, aciesque retorfit,
 Pressit & instanti Gallica terga pede.
 Tandem dena tulit mortalia vulnere: tamquam
 Mors immortalis non satis una foret.
 Tanta anima in pectus tantos poscebat hiatus:
 Corpore de tanto possit, ut ire foras.
 Ictibus his arces poterant, & mænia sterni,
 Suot quibus Istius fata peracta Ducis.
 Sic Heros moritur, qui cuncta pericula calcat,
 Et patriæ vitam, Cæsaribusque sacrat.
 Huic tumulo, o Cives! manibus date Lilia ple-
 nis:
 Proh dolor! hoc tumulo Gloria nostra jacet.